

సందేశం పంపుతారా! మీరు దాచేది మరియు వెలిబుచ్చేది, నాకు బాగా తెలుసు. మరియు మీలోఎవడైతే ఇలా చేస్తాడో, అతడు వాస్తవంగా, బుజుమార్గం నుండి తప్పిపోయిన వాడే!

2. ఒకవేళ వారు మీ మీద ప్రాబల్యం పహిస్తే, వారు మీకు ఏరోధులవుతారు, మరియు కీడుతో మీ వైపుకు తమ చేతులను మరియు తమ నాలుకలను చాపుతారు.¹ మరియు మీరు కూడా సత్యతిరస్కారులై పోవాలని కోరుతారు.

3. మీ బంధువులు గానీ, మీ సంతానం గానీ మీకు ఏ విధంగానూ పనికిరారు.² అయిన పునరుత్థానదినమున మీ మధ్య తీర్పుచేస్తాడు. మరియు అల్లాహో మీరు చేసేదంతా చూస్తున్నాడు.

4. వాస్తవానికి ఇబ్రాహీమ్ మరియు అతనితో ఉన్నవారిలో మీ కొరకు ఒక మంచి అదర్సం ఉంది. వారు తమ జాతివారితో ఇలా అన్నప్పుడు: “నిశ్చయంగా, అల్లాహోను పదలి మీరు అరాధించేవా�ితో మరియు మీతో, మాకు ఎలాంటి సంబంధంలేదు. మేము మిమ్మల్ని త్యజించాము మరియు మీరు అద్యితీయుడైన అల్లాహోను విశ్వసించనంతవరకు, మాకూ మీకూ మధ్య ఏరోధం మరియు ద్వేషం ఉంటుంది.”³ ఇక ఇబ్రాహీమ్ తన తండ్రితో: “నేను తప్పక నిస్కృతమించమని (నా ప్రభువును) వేడుకుంటాను. ఇది తప్ప, నీ కొరకు అల్లాహో నుండి మరేమీ పొందే అధికారం నాకు లేదు.” అని మాత్రమే అనగలిగాడు.³ (అల్లాహోతో ఇలా ప్రార్థించాడు):

رَأْنَا مَعْقُولَكُمْ كَيْلُونَ الْكُفَّارُ أَعْدَاءَ اللَّهِ فِي بَيْسِطُونَ إِلَيْكُمْ
أَبْدِلُهُمْ وَالْمُسْتَهْمِمُ بِالشَّوَّافَ وَدُودُهُمْ كُفَّارُونَ ⑦

لَئِنْ تَسْعَلُمُ أَرْحَامَكُمْ وَلَا أَرْلَادُكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ
يَقْصُلُ بَيْنَكُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ⑦

قَدْ كَانَتْ لَكُمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ فِي إِبْرَاهِيمَ وَالَّذِينَ مَعَهُ
إِذْ قَاتَلُوا الْقَوْمَهُمْ إِنَّا بُرَءٌ مِّمَّا يَنْعِدُونَ
مِنْ دُونِ اللَّهِ كَفَّارٌ نَّا لَكُمْ وَبَدَأْنَا بَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةُ
وَالْبَعْضُ أَبْدَأَهُتُّمُوْإِلَهُ وَحْدَهُ إِلَّا قَوْلُ
إِبْرَاهِيمَ لِأَبِيهِ لَا سَتَغْفِرَنَ لَكَ وَمَا أَمْلَكُ لَكَ مِنَ
اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ رَّبَّنَا عَلَيْكَ تَوَكَّلْنَا وَإِلَيْكَ أَبْنَانَا
وَإِلَيْكَ الْمُصِيرُ ⑦

1. అంబే తమ చేష్టలతో మరియు మాటలతో మిమ్మల్ని వేధిస్తారు.

2. చూడండి, 80:34.

3. కాని అతని తండ్రి ముఖికొంగా మరణించిన తరువాత ఇబ్రాహీమ్ (‘అ.స.) తన తండ్రితో సంబంధం తెంపుకున్నాడు. చూడండి, 9:114 మరియు 19:47-48.

“ఓ మా ప్రభూ! మేము నిన్నె సమ్మకున్నాము¹
మరియు నీ వైపునకే పశ్చాత్తాపంతో మరలు
తున్నాము మరియు నీ వైపుకే మా
గమ్యస్థాసమంది.

5. “ఓ మా ప్రభూ! మమ్మల్ని సత్యి
తిరస్కారుల కొరకు పరీక్షాసాధనంగా చేయకు
మరియు ఓ మా ప్రభూ మమ్మల్ని క్షమించు.
నిశ్చయంగా కేవలం, నీవే! సర్వ శక్తిమంతుడువు,
మహా వివేచనాపరుడవు.”

6. వాస్తవంగా! మీకు - అల్లాహోను మరియు
అంతిమ దినాన్ని అపేక్షించే వారికి³ -
వారిలో ఒక మంచి ఆదర్శం ఉంది. మరియు
ఎవడైనా దీనినుండి మరలిపోతే! నిశ్చయంగా,
అల్లాహో నిరపేక్షాపరుడు, సర్వస్త్రాలకు
అర్థుడు (అని తెలుసుకోవాలి). (3/8)

7. * బహుశా, అల్లాహో మీ మధ్య మరియు
మీకు ఏరోధులైన వారి మధ్య ప్రేమ
కలిగించవచ్చు. మరియు అల్లాహో (ప్రతిది
చేయగల) సమర్థుడు. మరియు అల్లాహో
క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

8. ఎవరైతే ధర్మవిషయంలో మీతో
యుధ్యంచేయరో మరియు మిమ్మల్ని మీ గృహాల
సుండి వెళ్ళగొట్టరో! వారిపట్ల మీరు సత్యవర్తనతో

رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِي نَاسٍ لَّذِينَ كَفَرُوا أَوْ أَغْفَرْنَا لَنَا بِنَا
إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ ⑤

لَقَدْ كَانَ لِكُفَّارٍ فِيهِمْ أَسْوَأُ حَسَنَةٌ لِمَنْ كَانَ
يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْأُخْرَ وَمَنْ يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللَّهَ
هُوَ الْعَنِيْفُ الْحَمِيدُ ⑥

عَسَى اللَّهُ أَنْ يَجْعَلْ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَ الَّذِينَ عَادَنَّكُمْ
مِّنْهُمْ مَوْذَةً وَاللَّهُ قَدِيرٌ وَاللَّهُ عَفُورٌ رَّحِيمٌ ⑦

لَا يَمْسِكُ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ لَمْ يُعَاتِلُوكُمْ فِي الدِّينِ
وَلَكُمْ يُخْرُجُوكُمْ مِّنْ دِيَارِكُمْ أَنْ تَبْرُدُهُمْ وَتُقْسِطُوا

1. తవక్కలో: అంటే ఏలైనంత పరకు ప్రయత్నంచేసి, ఆ తరువాత అల్లాహో (సు.తా.) ఔపై సమ్మకం ఉంచుకొని, అల్లాహో(సు.తా.)ఔపై అధారపడాలి. అలా చేయకుండా అల్లాహో (సు.తా.)ఔపై మాత్రమే అధారపడి ఉంటామనడం తగినది కాదు. దైవప్రవక్త ('స'అస) రగ్గరికి ఒక వ్యక్తి వస్తూడు. అతడు తన ఒంటెను బయటవిడిచి లోపలికి వెళ్లాడు. దైవప్రవక్త ('స'అస) ఆదగ్గా ఇలా అంటాడు: ‘నేను ఒంటెను అల్లాహోకు అప్పగించి పచ్చాను.’ దైవప్రవక్త ('స'అస) అంటాడు: ‘ఇది తవక్కలో కాదు. మొదట దానిని కట్టి ఉంచు తరువాత అల్లాహో (సు.తా.)ఔపై అధారపడు!’ (తిర్మిజీ’).
2. ఇటువంటి ఆయతీకు చూడండి, 10:85.
3. చూడండి, 33:21.

మరియు న్యాయంతో వ్యవహరించటాన్ని అల్లాహు నిషేధించలేదు.¹ నిశ్చయంగా, అల్లాహు న్యాయవర్తనులను ప్రేమిస్తాడు.²

9. కానీ, వాస్తవానికి ఎవరైతే, ధర్మ విషయంలో మీతో యుద్ధంచేస్తారో మరియు మీమృత్విల్లి మీ ఇండ్రునుండి వెళ్ళగొడ్డారో మరియు మీమృత్వి వెళ్ళగొట్టటంలో పరస్వరం సహకరించుకుంటారో; వారితో స్నేహం చేయటాన్ని అల్లాహు మీ కొరకు నిషేధిస్తున్నాడు. మరియు ఎవరైతే వారితో స్నేహంచేస్తారో, అలాంటివారు, వారే! దుర్మార్గులు.³

10. ఓ విశ్వాసులారా! విశ్వసించిన స్త్రీలు, మీ వద్దకు వలస వచ్చినపుడు, వారిని పరీక్షించండి.⁴ అల్లాహుకు వారి విశ్వాసం గురించి బాగా తెలుసు. వారు వాస్తవంగా విశ్వసించిన వారని మీకు తెలిసినపుడు, వారిని

الْمُهْمَانَ اللَّهُ يُعِذُّبُ الْمُقْسِطِينَ

إِنَّمَا يَنْهَا اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ قَاتَلُوكُنْ فِي الدِّينِ
وَأَخْرَجُوكُمْ دِيْنَكُمْ وَظَاهَرُوا عَلَى إِخْرَاجِكُمْ
تَوَلَّهُمْ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ امْتَازُوا ذَاجِهَةً كُلِّ الْمُؤْمِنِينَ مُهْجِرِيْتُ
فَامْجُوْهُنَّ اللَّهُ أَعْلَمُ بِإِيمَانِهِنَّ فَإِنْ
عَلِمْتُمُوهُنَّ مُؤْمِنِيْتُ فَلَا تُرْجِعُوهُنَّ إِلَى الْكُفَّارِ
لَا هُنَّ جُنُّهُمْ وَلَا هُمْ يَعْلَمُوْنَ لَهُنَّ مَا أَتَوْهُمْ مَآ

1. ఎలాంటి సత్యతీరస్కారులతో సత్యవర్తనతో వ్యవహరించాలో వారి వివరాలు ఇక్కడ ఇవ్వబడ్డాయి. ఒకటి: మీరు కేవలం ముస్లింలు అయినందుకు మీతో శత్రుత్వం పహించి మీతో పొరాదనివారితి, రెండు: మీమృత్విల్లి మీ ఇల్లా వాకిలి విడిచిపొమ్మని బలవంతం చేయినివారితి!¹ మూడు: మీకు విరుద్ధంగా ఇతర సత్య తిరస్కారులకు సహాయపడని వారితి!²

2. దైవప్రవక్త ('స'అస)ను అస్కా బిట్టె అబ్యాబ్లక్ సిద్దీభ్ (ర. 'అస్కా'), ముఖ్రిక్రాలైన తన తల్లితో ఎలా వ్యవహరించాలని అడిగారు. అతను ('స'అస) ఇలా జవాబిచ్చారు: 'నీ తల్లితో రక్త సంబంధాన్ని ఉంచుకో!' ('స'ఫీ'హ్ ముస్లిం, 'స'ఫీ'హ్ బు'భారీ) మరొక విషయం ఎమిటంబే బంధువులు కాని సత్యతీరస్కారులతో కూడ న్యాయంగా ప్రవర్తించాలి.

3. మాడండి, 5:51.

4. 6వ హిజ్బీలో జరిగిన 'హూదైచియా ఒప్పుందంలో' ఏవ్యక్తి అయినా మక్కానుండి మదీనాకు వెళ్లిపోతే ఆవ్యక్తిని మక్కావారు - తిరిగి ఇవ్వమని అడిగితే - ఇవ్వాలి అనే షర్త ఉండింది. కాని అందులో స్త్రీ/ పురుషుల విషయం స్వప్తంగా లేదు. దానిని బట్టి ముస్లింలయి మదీనాకు వచ్చిన స్త్రీలను వాపసు ఇవ్వండి అని మక్కా ముఖ్రిక్లు కోరగా, ఈ ఆయత్ అవతరింపజేయబడింది. వారు కేవలం ఇస్లాం కోరకే పచ్చారని, నిర్దారణ చేసుకోవాలని ఆజ్ఞ ఉంది. యుక్త వయస్సుడైన పురుషునికి లేక స్త్రీకి తనకు నచ్చిన థర్మాన్ని అనుసరించే హక్కు ఉంది. ఈ ఆయత్ అవతరించక ముందు చాలా మంది ముస్లింల భర్తలు లేక భార్యలు ముఖ్రిక్లుగా ఉండేవారు. ఉదాహరణకు దైవప్రవక్త ('స'అస) బిట్టె 'జైనబ్' (ర. 'అస్కా') భర్త అబ్లుల్ 'అ'న్ బిన్ రబీ'అ, ముఖ్రిక్గా ఉండేవారు. అతను బగ్ది యుద్ధపు కొంత కాలం తరువాత ఇస్లాం స్వీకరించి మదీనాకు వచ్చారు.

సత్యతిరస్కారుల వద్దకు తిరిగి పంపకండి. (ఎందు కంటే) ఆ స్త్రీలు వారికి (సత్యతిరస్కారులకు) ధర్మసమైత్వున (భార్యలు) కారు మరియు వారు కూడా ఆ స్త్రీలకు ధర్మసమైత్వున (భర్తలు) కారు. కానీ, వారు (సత్యతిరస్కారులు), వారికిచ్చిన (మహ్రో) మీరు వారికి చెల్లించండి. మరియు వారికి వారి మహ్రో ఇచ్చిన తరువాత, ఆ స్త్రీలను వివాహమాడితే మీకు ఎలాంటి దోషంలేదు. మరియు మీరు కూడా సత్యతిరస్కారులైన స్త్రీలను మీ వివాహబుంధంలో ఉంచుకోకండి.¹ (అవిశ్వాసులుగా ఉండిపోదలచిన) మీ భార్యల నుండి మీరు ఇచ్చిన మహార్ అడిగి తీసుకోండి.² (అలాగే అవిశ్వాసులను, విశ్వాసులైన తమ) భార్యలనుండి మహ్రో అడిగి తీసుకోనివ్యండి. ఇది అల్లాహ్ తీర్మానం. ఆయన ఈ విధంగా మీ మధ్య తీర్మానిస్తున్నాడు. మరియు అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు, మహో వివేచనాపరుడు.

11. మరియు ఒకవేళ మీ (విశ్వాసుల) భార్యలలో ఒకామె, మిమ్మల్ని విడిచి సత్యతిరస్కారుల వద్దకు వెళ్లిపోతే! (ఆ సత్యతిరస్కారులు, మీరు ఆ స్త్రీలకు చెల్లించిన మహ్రో, మీకు వాపసు ఇవ్వడానికి నిరాకరిస్తే!) ఆ తరువాత మీకు వారితో ప్రతీకారం తీర్మాని అవకాశం దొరికితే (మీరు వారిపై యుద్ధంచేసి విజయం పొందితే)!³ దాని (విజయధనం)

أَنْفَقُوا وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ أَنْ سِرُّهُنَّ إِذَا أَتَيْتُمُوهُنَّ
أَبْوَاهُنَّ وَلَا تُمْسِكُوا بِعِصْمَ الْكَوَافِرَ وَسُكُونًا
مَا أَنْفَقُمْ وَلَيَسْئُلُوكُمْ أَنْفَقْتُمْ إِذْ لَكُمْ حُكْمُ اللَّهِ
يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ وَاللَّهُ عَلَيْهِ حِكْمَةٌ^①

وَلَنْ فَاتَكُوكُمْ شَيْءٌ مِّنْ أَزْوَاجِكُمْ إِلَى الْكُفَّارِ
فَعَاقَبْنَاهُمْ قَاتُلُوا الَّذِينَ ذَهَبَتْ أَزْوَاجُهُمْ مِّثْلَ
مَا أَنْفَقُوا وَلَمْ يَعْلَمُوا اللَّهُ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ^②

1. 'ఉమర్ (ర'ది. 'అ.) గారి ఇద్దరు భార్యలు ముఖ్యికులు. ఈ ఆయతే అవతరణ తరువాత అతను వారికి విడాకులిచ్చారు.
2. ఒక స్త్రీ ఇస్లాం స్వీకరించగానే అమె ముఖ్యిక్ భర్తతో అమె వివాహబుంధం వెంటనే తెగిపోతుంది. అతడు అమె నుండి తన మహ్రో వాపసు తీసుకోవచ్చు.
3. 'అబ్బోతుమ్ (దీని మరొక వ్యాఖ్యానం): ప్రతీకారం తీసుకునే అవకాశం దొరికితే అంటే, ముఖ్యికుల భార్యలు కూడా ముస్లింలై, ముస్లింల దగ్గరికి వస్తే వారి - ఆ ముస్లింలు అయిన స్త్రీల - మహ్రో వారి మొదటి ముఖ్యిక్ భర్తలకు చెల్లించక, దాని నుండి ఏ ముస్లింల భార్యలైతే ముఖ్యికులై వెళ్లిపోయారో ఆ పురుషులకు చెల్లించాలి.

సుండి, ఎవరి భార్యలైతే సత్య తిరస్కారుల పద్ధకు పోయారో వారికి - వారు (తమ భార్యలకు) ఇచ్చిన దానికి (మహ్రొకు) సమానంగా - చెల్లించండి. మరియు మీరు విశ్వసించిన, అల్లాహొయిందు, భయభక్తులు కలిగి ఉండండి.

12. ﷺ **پُرَوْكَه!** **وَيَقْرَبُونَ إِلَيْهِ مُؤْمِنِينَ** విశ్వసించిన స్త్రీలు ప్రమాణం (బ్రేఫ్‌అత్) చేయటానికి నీ పద్ధకు వచ్చి, తాము ఎవరినీ అల్లాహొకు సాటి కల్పించమని మరియు దొగతనం చేయమని మరియు వ్యభిచారం చేయమని మరియు తమ సంతానాన్ని హత్యచేయమని మరియు తమచేతుల మధ్య మరియు తమకాళ్ళ మధ్య నిందారోపణ కల్పించమని మరియు ధర్మసమ్మతమైన విషయాలలో నీకు అవిధేయత చూపమని, ప్రమాణంచేస్తే, వారినుండి ప్రమాణం (బ్రేఫ్‌అత్) తీసుకో¹ మరియు వారిని క్షమించమని అల్లాహొను ప్రార్థించు. నిశ్చయంగా, అల్లాహొ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

13. ﷺ **وَيَقْرَبُونَ إِلَيْهِ مُؤْمِنِينَ** అల్లాహొ అగ్రహనికి గురి అయిన జాతి వారిని స్నేహితులుగా చేసుకోకండి.² వాస్తవానికి గోరీలలో ఉన్న సత్యతిరస్కారులు, నిరాశచెందినట్లు వారు కూడా పరలోక జీవితంపట్ల నిరాశచెంది ఉన్నారు.

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا جَاءَكَ الْمُؤْمِنُونَ يُبَأِ عَنْ أَنْ لَا
يُشْرِكُنَّ بِاللَّهِ شَيْئًا وَلَا يَسْرِقُنَّ وَلَا يَرْيَنَّ وَلَا
يَقْتُلُنَّ وَلَا دَهْنَ وَلَا يَأْتِنَّ بِمُهْتَانٍ
يَفْرَغُنَّهُ بَيْنَ أَيْدِيهِنَّ وَأَرْجُلِهِنَّ
وَلَا يَعْصِيَنَّكَ فِي مَعْرُوفٍ فَبَأْيَاعُهُنَّ وَاسْتَغْفِرُ
لَهُنَّ اللَّهُمَّ إِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ حَنِيفٌ^①

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا تَوَلَّوْا وَمَا يَعْصِبُ اللَّهُ
عَلَيْهِمْ قَدْ يُسْوِيُونَ مِنَ الْأُخْرَةِ كَمَا لَيَسَ الْكَفَارُ
مِنْ أَصْحَابِ الْقُبُوْرِ^②

1. ఈ విధమైన ప్రమాణం దైవప్రవక్త ('స' అస) ఇస్లాం స్వీకరించి, ముఖ్యమైన పదలిపులో స్త్రీల ప్రమాణం విజయం తరువాత కూడా చేయించారు. కానీ శపథం చేయించేటప్పుడు దైవప్రవక్త ఏ స్త్రీని కూడా ముట్టుకోలేదు అంటే చేతిపై చేయిపెట్టి ప్రమాణం చేయించలేదు, కేవలం వారి నోటితో మాత్రమే ప్రమాణం చేయించారు! ('స' హిందు బుఫారీ - 'అయిష్ హిందు' (ర. 'అఫ్సూ) కథనం).

2. చూడండి, 58:14.